

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SANDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

Ha a farmjáról bejön a városba és az állomáson megakad a szeme az elevátorokon, nem is gondol arra, mennyi bajt és gondot okoznak ezek az egyszerű építmények ideháza?!

Ezekben az elevátorokba gyűlik a kanadai buza, amely most már lassan-lassan Európának legnagyobb részét elárasztja és kiszorít bennünket nagyon sok, rátkézve értékes piacról. A kormány már elhatározta, hogy külön kivételt intézetet létesít, sőt a gabona, illetve a mezőgazdaság számára egészen önálló intézetet állít fel. Az itt dolgozó embereknek az lesz a feladatuk, hogy a kivétel szervezésére gondoljanak s mindent ennek a célnak megfelelően állítsanak be.

Nagyképi, komoly cikkeket jelennek meg, amelyek a kanadai poolok szervezetét ismertették és azt hangoztatják, hogy minden baj kuforrása csupán az, hogy mi ezt az intézményt nem akarjuk, vagy nem tudjuk lemásolni. Arra nem gondolnak, hogy a poolok szervezetét az élet alakította meg, sőt pontosabban a kanadai élet, ami ott jó és egyszerű, az nálunk talán nem is volna keresztülvihető. Kétségtelen szükség van a szervezkedésre. A buza jobb kezelése és értékesítése csak hasznos hozhat, de szembe kell nézni az igazsággal is. Nemcsak azért maradunk le a kanadai buzával való versenyben, mert a tengerentúlon jól tudnak szervezni, hanem az áru körül is van baj, szóval a buza minősége ellen is lehet kifogás.

Erről a kérdéssel olvastam egy nagyon érdekes és őszinte cikket. A szakértő elmagyarázta, hogy mindig sajátos buza volt az alföldi buza. Apró szemű, vörösbefűző, fényes barna. A régtől szélmalomok kövel zúzták össze, és mint üvegdarabkák csillogtak a kemény szemcséik. Nem lehetett egyszerre finomra megörölni, mert a korpa, is vele őrlődött és a fehér lisztet lehetetlenség volt jól kiszitálni. Ezért először csak durván őrlték meg, megroppantották a szemet, a megsztált részt csak azután dolgozták fel: Ezt a rendszert nagyjában átvette a magyar malomipar is, amely talán épp ezért világhíre vergődött.

A tészta, amelyet ilyen lisztből csináltak vékonyra nyúlt, rugalmas maradt és el nem szakadt. A kenyér pupos lett, nem lapos és szétfolyó. A magyar lisztből csinálták a legjobb rétest és galuskát. Talán éppen ezért, nálunk ették a legtöbb és legjobb kenyeret valamint tésztát, éppen úgy, ahogy az angol a nyers húst, a német a krumplit, a dán a sajtot, vaját, tejet, az orosz az olajat és halat helyezi mindenek fölé. A külföld hamar rájött arra, hogy rugalmassá, jókelvővé lehet tenni a lisztet azáltal, ha magyar lisztet kevernek hozzá.

tartja a kártékony férge, csak a két szürkét adná haza a kötéltrevaló. Mondom, hogy fél nyolckor menjen a vonat, mégis nézzük meg, hátha valamilyen képpen hazaméne. A város háza tornyában hét mulott, klira modánk a vasutra s haza. Az öreg csak az ostort hozá meg, de a szeker s a lovak bíza ellettek.

— Hm, — vakarta fejét az őrmester. — Mikor indultak ketek — Szürkületkor — ugy-e Marcel?

— Akkor.
— S szénát vittek.
— Azt mlk. Nem sokat, csak ugy egy ... Ugy volt, hogy Marci lovat veszen, s csak azt adjuk el, ami éppen fölöslegbe vagyon, mer, hogy Marcel a fiam lesz, gondolom az ő lovalra is tartunk. Igy volt, ily, istálom.

A legény csak elmeredt. Ez nem volt az ő tervében, ezt az öreg háláskodta, vagy rémült bele a maga jószántából. De azért hamar beletalálta magát ő is, megszólalt:

— Nekem van ugyan szénám de ipamuram azt mondja, hogy az enyém csak alomnak való. Hát szinigaz, hogy olyan szénája senkinek sincs a faluban, mint az övé. Mondám is, hogy inkább az enyémet adjuk el, de azt mondta: Süsd meg, azér ugyan a bolond se menjen a vásárba. Igy aztán csak jó félse kérel vívénk el.

— Jegyzőkönyvet kellett felvenni. Apróra leírni a „tényállást” — az pedig ily faluhelyen nem kicsi munka. Défélel járt az idő, mikor elkészültek vele.

A csendőrmester azzal buszozott el tőlük:

— Hát aztán mikor lesz a lagzi?

Marci sietve vágta ki:
— Ugy állapotunk meg, mi, hogy farsang elején.

— No akkorra megkerülnek a lovak is, de osztán engem is meghívjanak ketek, megrugjuk a port.

— De meg biz a.
Hogy az uton mentek. Marci szólt meg először:

— Hát jó volt. Nem éppeg ugy ment, ahogy gondolám, de így is jó. Mér monda ked, hogy Vásárhelyt jártunk?

— Mér, mér? Há mé farol a szán a síkadék uton?

— No, nincs baj, no.
Csak mentek. Az öreg maga elé mosolygott. Elővette a pléh dohánypisziszt — nagy dolog volt biz az — odakinálta a legénynek.

— Büzőld sze meg. Fáin dohány, nagy kár érte.

A legény hátratolta a kalapját s szó nélkül facsart a cigarettából. Rágyújtott s csak aztán mondta:

— Lovat ugyan vevék. — Majd kis idő múlva. — Jó dohány e, jó.

— Meghiszem. Most elmenyünk hozzánk. A fehérnépekkel is tisztázní kell a dógot.

— Már mint a dohány dógát? Az öreg nevetett:

— Kányák tógyt — azt a mást.

Az angolok nem nyugodtak bele abba, hogy az ő lisztjük ne legyen jó. Hosszu története van ennek, amelyet talán nem érdemes követni, a tény azonban az, hogy az ugynevezett kanadai Manitoba buza a magyar buzánál keményebb fajta. Az amerikai és a kanadai malomipar az utóbbi időben hihetetlen módon fejlődött, ma már szinte képtelenség vele versenyezni. A szakemberek nyíltan hirdetik, hogy le kell mondanunk a nyugateurópai lisztpiacról. Mi csak Ausztria, Németország, Lengyel- és Csehország, no meg Olaszország felé tudnánk terjeszkedni.

Magából abból a körülményből, hogy nálunk a buza-emesítés bevezetésének ideje körülbelül összeesik a nyugati piac elvesztésével, azt a következtetéseket vonták le, hogy sokkal rosszabb lett a buzánk minősége és ezért veszítettük el a külföldi piacainkat. Nálunk azelőtt sohasem volt hiba a minőség körül. Legfeljebb amatt panaszkodtak, hogy nem tudtunk eleget termelni. Hogy a mennyiség emelését forsziroztuk, a minőség bizonyos tekintetben eltolódott. Ezt tagadni nem lehet, viszont, már keresik, sőt talán hamarosan meg is találják az orvoslást. Olaszországba már tavaly szállíthattunk volna, de az olasz molnások meghatározták, hogy milyen formában akarják a lisztet. Nálunk a minőségre nem sokat adnak, vagy legalább is nem fizetik meg a minőséget. Most arra gondolnak, hogy a mi buzánkat kivételre használják fel, ebből csinálnak elsörendű lisztet és a prima áruval a bennünket környező államok piacát elárasztó konkurenciáját letörmék. A belső fogyasztást ezzel szemben a dunántúli és a felsőmagyarországi liszttekkel elégítik ki, amelyek a minősége az alföldi buza mögött áll.

Kedves Mister, ebben a néhány sorban láthatja, hogy azok az elevátorok, amelyek ott állanak a vasuti állomások mentén, tényleg nagyon megbolygatták a magyar gazdatársadalom kedélyét. Régi igazság az, hogy a versenyben az győz, aki különb a másiknál. Nem szabad egyszerűen tudomásul venni azt, hogy a kanadai buza háttérbe szorít bennünket, hanem arra kell törekednünk, hogy a magyar mezőgazdaság összefogva a magyar malomiparral, újból visszaszerezze, kivívja a magyar buza világhírét.

PAIZS ÖDÖN

Az Óhaza külkereskedelmi kapcsolatai Kanadával

A budapesti Központi Statisztikai Hivatali vastag füzetében számol be az ország életének összes érdekes adatairól. Ennek a közleménynek alapján nemrégiben beszámoltunk arról, hogy a kivándorlás képe hogy mutatkozik meg a statisztikai hivatali számoszlopaiban. A kivándorlásokon kívül azonban Kanadával még egy vonatkozásban találkozunk ebben a kimutatásban és pedig azokban az adatokban, amelyek a magyar külkereskedelem adatait tartják számon.

Hát itt bizony keveset olvassunk Kanadáról. A statisztikában, mely az ország kivételét s behozatalát állította össze, kilencszázhetvennégy tétel van. A 974 tétel közül mindössze háromszor szerepel Kanada. Élénknek tehát kereskedelmi összeköttetésünket még a legjobb akarattal se lehet mondani. És magyar szempontból még azt is hozzá kell tenni, hogy az is szomorú, hogy mind a három tételben azt olvassuk, hogy Kanada szállít Magyarországnak. Miután ezek a számok teljesen megbízhatóak, tehát kénytelenek vagyunk azt a szomorú tény, hogy Magyarország sem mit sem visz ki Kanadába, elfogadni. Illetőleg lehetnek egészen kis tételek, tudniillik a legkisebb számokat egyéb országok gyűjtőnév alatt könyvelni el a statisztikai közlemény és az nagyon lehet, hogy itt a Kanadából való ki és behozatal is szerepel névtelenül, mint ezeknek a számoknak egyik alapja.

A kimutatás először egy kis visszapiantással kezdődik az 1923—1927-es évekre. Ezáltal lehet ugyanis ellenőrizni, hogy a forgalom növekedett, vagy pedig csökkent. Kanadában erről

szesen tízezer pengőt tesz ki, ugy hogy végeredményben Kanada 338,000 pengő értékű áruval adott nekünk el többet, mint amennyit tőlünk vásárolt.

Nem is olyan régen még az Egyesült Államok és Magyarország között is nagyon kicsi volt a kereskedelmi forgalom. Ma viszont a statisztikában egyre másra bukkanunk az Egyesült Államok nevére, amiből azt látjuk, hogy a távolság egyáltalában nem akadályozza az élénk kereskedelmi forgalom kifejlődését. A Kanadával való erőteljesebb kereskedelmi kapcsolatnak inkább az az akadályja lesz, hogy ugy Kanada, mint Magyarország legfontosabb export cikke a buza, ezt pedig nem viszik mi ki Kanadába és nem is hozunk Kanadából hozzánk, ha csak valami rettenetes elemi csapás tényleg el nem pusztítja az egész termést.

A tízezer pengős kanadai kivitelünk tételéből nem tudjuk megállapítani, hogy ezért az összegért Kanada mit vásárolt tőlünk. A 338,000 pengős behozatalnál azonban már állanak adatok rendelkezésünkre. Így több mint hatvanötezer pengő értékben ásványokat hoztak be Kanadából Magyarországra. Elsősorban nyers foszfátot importáltunk, ami a statisztikai kimutatása szerint közelebből nem igen szerezhető be. Ugyanis a

francia afrikai gyarmatokról hoztunk be a legnagyobb mennyiségűt, több mint egy félmillió pengő értékben, Kanadából hatvanötezer pengő értékben, míg a nyers foszfát egyéb országok rovatában mindössze ezerszáz pengővel szerepel.

A másik fontos tétele a kanadai behozatalnak a talajmívelő gépek, főleg motoros ekék. Ebből száznegyezer pengő értéket hoztak be. Ezen a téren Kanadából a legnagyobb a behozatal, mert majdnem annyit hoznak be onnan, mint az ebben a tételben szereplő összes többi államból. Látszik, hogy a földmívelési viszonyok hasonlóak ott, mint nálunk, hogy, ami gép ott beválik, azt mi is tudjuk használni és hogy a kanadai gazdától tanulhat a magyar gazda.

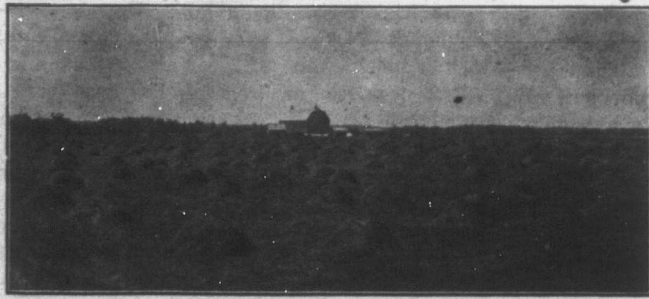
A többi, amit behoznak Kanadából, bizonyára apróbb tétel, az egyéb országok gyűjtőnév alá került. Ha messze is vagyunk Kanadától azért bizonyos, hogy a kapcsolatok egyre erősebbek és valószínű, hogy éppen úgy, mint a szomszédos Egyesült Államokkal, itt is rohamosan fog a kereskedelmi forgalom növekedni, aminél nagy segítségére volna a magyar termelésnek, iparnak és kereskedelemnek, ha a kanadai magyarok segítségükre sietnének és propagandát csinálnának mindannak, amit régen szerezhető be. Ugyanis a

Hétről-hétre

A képviselőházban megkezdődött a karácsonyi szünet, mely január közepéig tart. Akkor kezdődik a költségvetés tárgyalása.

A városi közgyűlésen az évi munkának ezzel a legnehezebb részével már elkészültek, ott a főváros közlekedésének javítása jelenleg a legsúlyosabb gond. Szaporítani kell az autók számát, de egyelőre nagy nehézséggel jár ennek a fontos problémának elintézése, mert rengeteg kérés engedyt és egyelőre még nem sikerült azokat ki választani, akiknek igénye a legfogosabb. De a karácsonyi szünet előtt valószínűleg elintéződik a ez a kérdés, ugyhogy a főváros lakossága ha mást nem de jó közlekedést kap az ünnepre.

Telepítési,
bevándorlási engedélyek.

Hajó-
jegyek
Pénz
küldés

“PANNONIA”

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296¹/₂ Main St.

BEVÁNDORLÁSIENGEDÉLYEK, HAJÓJEGY, PENZKULDES

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosításért azonnal irodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladóknak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKSEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZANTÁSSAL 100 DOLLAR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZEREZHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FÉL-TERMÉS TÖRLÉSTÉS.